

[Chr. Nielsen.]

altsammen er noget, der tilhører historien. Det er måske på sin plads at gøre opmærksom på det ved en lejlighed som denne, men jeg synes, at man lige så godt kan følge udviklingen op og tage nogle af de ting frem, som befolkningen i dag har en mulighed for at erindre lidt om. Når man vil tale om landstingets sorte pletter, synes jeg, det i hvert fald er på sin plads at erindre om det, der skete for et par år siden, da landstinget ændrede de små jordlove — som i realiteten ikke er så små endda —, som havde fået en udformning i folketinget, der betød et meget stort fremskridt henimod opfyldelsen af husmændenes naturlige krav. Da forslaget kom til landstinget, imødekom socialdemokratiet i dette ting godsejernes, grevernes og baronernes ønsker og forringede lovforslaget. Det synes jeg man skal erindre i forbindelse med den historiske omtale, som det ærede medlem hr. Hans Hansen fremkom med.

Når det ærede medlem hr. P. N. Petersen (Røjle) taler om landstingets arbejdsvirksomhed og om, hvorledes vi sidste forår blev stillet i en situation, som på en ubehagelig måde stillede landstingets politiske virksomhed i et såre skævt lys, så er det naturligvis rigtigt, at det forholder sig sådan, men der er blot den ting at sige dertil, at det er ikke noget, vi her i tinget kan skyde fra os som et diktat udefra eller som noget, der er påtvunget os. Ethvert medlem af landstinget havde jo mulighed for at give tilslutning til mine betragtninger for et år siden, da jeg protesterede imod, at man forcerede disse 70 lovforslag igennem. Men dengang havde landstingets medlemmer kun een tanke, nemlig den, at ferien stod for døren, og at det derfor var rart at blive hurtigt færdig med de 70 lovforslag; så kunne de for landstingets medlemmers skyld blive, som det skulle være, blot medlemmerne fik deres ferie. Jeg erindrer om, at jeg dengang gjorde opmærksom på, at det ingen steder står skrevet, at ferien skal begynde omkring 1. maj og vare til oktober, og at landstingets medlemmer derfor var i den situation, at de udmærket kunne have

givet sig tid til at arbejde på en nøgtern og fornuftig måde.

Men når jeg tænker på, hvorledes landstinget ved andre lejligheder klart og tydeligt har erkendt sin uduelighed og fastslået, hvor ringe eksistensberettigelse det har, så tænker jeg i første række på de to betydningsfuldste forslag, der nogensinde er vandret gennem rigsdagen, nemlig forslagene om Marshallplanen og Atlantpagten. Da vi den 2. juli 1949 behandlede forslaget om Marshallplanen her i landstinget, brugte vi ialt 1 time og 35 minutter til ministerforelæggelse og 5 ordførertaler; så var denne vidtrækkende beslutning tilstrækkeligt gennemdrøftet, overvejet og vedtaget. Og jeg skylder at sige, at desforuden havde dette såkaldte overvejende ting i samme tidsrum ekspederet to andre lovforslag gennem tre behandlinger. Det er ganske imponerende, men for intet at regne ved siden af, hvad behandlingen af forslaget om Atlantpagten kunne opvise. Den 25. marts 1949 kunne dette tings medlemmer i løbet af 3 timer og 41 minutter overse alle virkninger af en beslutning, der på afgørende måde brød med 150 års traditioner for dansk udenrigspolitik og endda samvittighedsfuldt gøre 9 love færdige ved tredje behandling og gennemføre 5 andenbehandlinger. Efter dette tror jeg, det kan være på sin plads at fastslå, at landstinget selv på det tydeligste har understreget sin overflodighed.

Men er det således en ganske naturlig ajourføring, der sker ved overgangen til etkammerssystemet, og er det tillige et fremskridt, at valgretsalderen nedsættes, omend det sandsynligvis kun bliver til 23 år, så er det reelt alt, hvad vælgerbefolkningen kan få øje på af forbedringer i den nye grundlov, og det kan sandelig ikke aftvinge større interesse eller nogen overstrømmende begejstring. De kolossale bekymringer, som størsteparten af befolkningen i dag til overflod er belastet med, føles ikke som et resultat af en altfor høj valgretsalder eller som noget, der er affødt af tokammerssystemet. Arbejdsløshed, boligmangel og svigtende købekraft har helt andre årsager, og det ved be-